

Hyväksytty valtuuskunnan kokouksessa 4.12.2016

VIHREÄ ENERGIAVISIO 2035

Ilmastonmuutoksen rajoittaminen alle kahteen asteeseen on meidän sukupolven tehtävä. Pariisin sopimuksessa Suomi on sitoutunut tekemään oman osansa yhdessä muiden maailman maiden kanssa ihmiskunnan ja ekosysteemien tulevaisuuden turvaamiseksi. Aikaa ei ole hukattavana.

Suuntana on kestävä energiatulevaisuus. Voimme hoitaa omat vastuumme niin, että Suomesta tulee energiamurroksen edelläkävijä, josta otetaan mallia ja joka voi myydä ratkaisujaan muulle maailmalle. Energiamurroksen ratkaisijoilla on käsissään suuret markkinat, sillä toimivilla energia- ja ilmastoratkaisuilla on huutava kysyntä eri puolilla maailmaa.

Vihreässä energiavisiossa tavoitellaan hiilineutraalia Suomea 2030-luvulla. Uusiutuvien energiamuotojen esiinmarssia vauhditetaan niin, että fossiiliset polttoaineet käyvät tarpeettomiksi. Energian kokonaiskulutus käännetään laskuun ja ilmastonmuutoksen torjunta otetaan huomioon kaikessa toiminnassa.

Kestävät valinnat tehdään ihmisille helpoiksi ja houkutteleviksi. Ihmiset otetaan mukaan aktiivisiksi energian kuluttajiksi ja energiapolitiikan tekijöiksi: tuottajiksi, vaikuttajiksi ja hyötyjiksi. Uusi suunta tuo uusia mahdollisuuksia, kuten työtä, terveyttä ja säästyneitä euroja.

Energiavisioimme sisältää toimenpiteet ja keinot, joiden avulla Suomen on mahdollista luopua fossiilisten polttoaineiden käytöstä jo 2030-luvulla. Tarvittava teknologia on olemassa jo nyt - tarvitaan vain määrätietoista politiikkaa tavoitteen toteuttamiseksi.

Visiomme taustalaskelmineen osoittaa, että fossiilivapaaseen yhteiskuntaan siirtyminen on täysin mahdollista jo kahdenkymmenen vuoden aikajänteellä.

MILLAISTA ELÄMÄ ON 2035?

Auringolla ja tuulella tuotetaan merkittävä osa Suomen sähköstä. Moni suomalainen toimii myös itse sähkön tuottajana. Aurinkopaneeli katolla tuottaa osan kodin sähköstä ja kesän aurinkoisina päivinä sitä riittää myytäväksi muille. Talvipakkasilla taas omakotitalo lämpiää lämpöpumpulla ja kerrostalon kaukolämpö tuotetaan hajautetusti ja monipuolisesti avoimessa verkossa muun muassa haketta ja biokaasua polttamalla, hukkalämpöä hyödyntämällä sekä suuren kokoluokan lämpöpumpuilla. Parantuneen energiatehokkuuden ansiosta lämmitystä tarvitaan entistä vähemmän.

Rahaa säästää myös kodinkoneiden parempi energiatehokkuus. Älyteknologian avulla pesukone pyörii ja käyttövesi lämpenee juuri silloin, kun sähkö on halvinta. Kodin energiankäyttöä tehostavien investointien hinta ei ole ongelma, kun energiapalveluyrityksen kautta voi hankkia esimerkiksi rahoituksen uudelle lämmitysjärjestelmälle ja maksaa sen takaisin pienemmästä energialaskusta syntyneillä säästöillä.

Suomi on korkean koulutuksen ja osaamisen maa. Niiden avulla Suomi on ponnistanut uusien ympäristöystävällisten energiaratkaisujen edelläkävijäksi. Koska lähes kaikki maailman maat ovat sitoutuneet ilmastonmuutoksen pysäyttämiseen, vientimarkkinoita riittää. Usean suomalaisen työpaikka löytyykin usein esimerkiksi älyverkkojen, tuuliturbiinien osien, sähkön varastoinnin, älykkäiden liikennejärjestelmien suunnittelun tai lentoliikenteen biopolttoaineiden valmistuksen parista. Suomalaisten yritysten on helppo myydä tuotteitaan ja palveluitaan maailmalle, kun voidaan näyttää, miten hyvin ne ovat kotimaassa toimineet. Tutkimuksen vahva tukeminen tuottaa myös aivan

uusia suomalaisia keksintöjä. Kun koko yhteiskunta on suunniteltu toimimaan vähähiilisesti, uudet keksinnöt eivät rajoitu vain energiaratkaisuihin. Meillä niin ruoka kuin vaatteetkin tuotetaan maailman ympäristöystävällisimmin!

Työmatka taittuu kaupungeissa yhä useammin sähkö- tai kaasubussien, junien ja ratikoiden kyydissä. Aikaa ja hermoja säästyy, kun työmatka sujuu uutisia lukien ruuhkassa istumisen sijaan. Lisäksi etätyö on jatkossa mahdollista yhä useammassa työssä. Joustava etätyö säästää ympäristöä, aikaa ja rahaa. Hyvät pyörätiet houkuttelevat hyppäämään pyörän selkään ja lisäämään siten arkiliikuntaa. Vilkkaiden teiden varsilla asuvien elämä helpottuu, kun liikenteen melu ja hiukkaspäästöt ovat vähentyneet. Kaupunkien ulkopuolella hypätään aamuisin sähköauton kyytiin. Latauspisteiden tiheän verkon ansiosta tämä on mahdollista ympäri maata.

Maaseudulla on keskeinen rooli kestävien energiatavoitteiden saavuttamisessa. Maatilat eivät ole enää pelkästään ruoan vaan myös energian tuottajia. Uudet ansaintakeinot ovat auttaneet viljelijöiden taloutta ja mahdollisuudet ravinnekiertoon säästäneet rahaa, kun lannoitteita ei tarvitse ostaa ulkopuolelta. Maatiloilla tuotetaan biokaasua kestävästi ruokatuotannon vaarantumatta maatalouden sivutuotteista kuten nurmesta, kesantoheinästä, oljesta ja lannasta. Osa biokaasusta käytetään lämmöntuotantoon ja osa jalostetaan polttoaineeksi liikenteen ja maatalouskoneiden käyttöön.

Digitalisaatio ja robotisaatio parantavat energiatehokkuutta. Teknologinen kehitys on nopeaa ja sitä hyödynnetään kestävämmän yhteiskunnan rakentamiseksi. Kuluttaminen muuttuu, kun jakamistalous yleistyy. Jokainen ei esimerkiksi tarvitse omaa autoa, kun sähköauton voi vuokrata edullisesti. Remontoidessa porakonetta ei tarvitse ostaa vaan sen voi vuokrata nettipalvelun kautta. Kestävästä materiaaleista valmistettuja, aikaa ja kulutusta kestäviä vaatteita ei sauman ratketessa tarvitse heittää roskiin vaan viedä lähiompelijalle. Lounasaikaan lautaselta löytyy yhä useammin kasvisruokaa, kun nyhtökauran ja härkiiksen kaltaiset keksinnöt muuttavat ruokailutottumuksiamme.

10 TÄRKEINTÄ KEINOA TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEKSI

Seuraavat toimet päästöjen hillitsemiseksi ja uusiutuvan energian vauhdittamiseksi ovat välttämättömiä, jotta meillä on todelliset mahdollisuudet saavuttaa yllä asetettu tavoite.

1. Uusi kustannustehokas järjestelmä suuren mittaluokan uusiutuvan energian vauhdittamiselle. Tarvitaan riittävät kannustimet, jotka vauhdittavat uusiutuvaa energiaa monipuolisesti ja teknologianeutraalisti. Uusi tarjouskilpailuun eli huutokauppaan perustuva teknologianeutraali kannustinjärjestelmä korvaa syöttötariffituet. Se on otettava käyttöön vuoden 2017 aikana, jotta uusiutuvan energiantuotannon hyvä kehitys ei katkea ja Suomeen syntynyt osaaminen katoa. Huutokauppajärjestelmässä toimijat valitaan sen mukaan, kuka pystyy tarjoamaan uusiutuvaa energiaa kustannustehokkaimmin. Suomen tulee tavoitella edelläkävijyyttä uusiutuvan energiateknologian viejämäana.

2. Konkreettisia toimia uusiutuvan energian pientuotannon vauhdittamiseksi kodeissa ja maatiloilla. Otetaan ihmiset mukaan energiantuottajiksi. Aurinkopaneelien käyttöönottoa rivi- ja kerrostaloissa vauhditetaan myöntämällä asunto-osakeyhtiöille maltillista investointitukea tukemalla uudnlaisia rahoitusmalleja kuten leasing- ja ESCO-rahoitusta. Lisäksi mahdollistetaan virtuaalimittarointi eli taloyhtiön aurinkovoimalan tuotannon jakaminen laskennallisesti kotitalouksien kesken ilman fyysisiä mittarimuutoksia. Pientuotantoa vauhdittaa myös nettolaskutus, joka huomioi sähkön markkinahinnan vaihtelut sekä siirtoverkon ylläpitokustannukset ja antaa tuottajalle oikeudenmukaisen korvauksen verkkoon päin syötetystä sähköstä. Lisäksi sähköverotuksen ja siirtohinnoittelun käytäntöjä tulee kehittää mahdollistamaan esimerkiksi asuinalueiden yhteiset aurinkovoimalat. Biokaasutuotannon edistämiseksi tarvitaan kansallinen strategia. Maatalouden investointitukia on voitava käyttää biokaasulaitoksiin, joiden tuottamasta energiasta osa myydään maatilalan ulkopuolelle. Hajautetussa pientuotannossa on valtava potentiaali, joka kannattaa hyödyntää myös siksi, että se luo työtä koko Suomeen.

3. Suunnitelma siitä, kuinka ilmastolle haitalliset tuet ajetaan alas vuoteen 2025 mennessä.

Työhön liittyvän liikenteen tuet on päivitettävä niin, että ne tukevat kestäväää liikkumista. Tämä tarkoittaa mm. ylikompensoivista kilometrikorvauksista luopumista sekä työmatkavähennyksen uudistamista niin, että se tukee voimakkaammin julkisen liikenteen käyttöä tai pyöräilyä. Fossiilisten polttoaineiden kuten turpeen, dieselin ja työkoneiden kevyen polttoöljyn verotukien karsinta on aloitettava välittömästi. Esimerkiksi Ruotsissa kevyen polttoöljyn valmisteverot ovat yli kaksinkertaiset Suomeen verrattuna. Samoin on aika luopua energiaintensiivisen teollisuuden veronpalautuksista.

4. Vauhtia henkilö- ja joukkoliikenteen sähköistämiseen. Sähköautojen hankintaa pitää tukea nykyistä voimakkaammin. Samaan aikaan latausverkkoa on kehitettävä, jotta ihmiset rohkaistuvat hankkimaan sähköautoja. Sähköautojen yleistyminen mahdollistaa myös akkujen hyödyntämisen sähkön varastoinnissa. Tämä tarkoittaa, että sähkön huippukulutushetkinä on mahdollista myydä sähköä oman auton akuista paremmalla hinnalla takaisin verkkoon. Henkilöautojen lisäksi on vauhditettava myös linja-autoliikenteen siirtymistä sähköllä ja kaasulla toimivaksi. Tehokas keino on asettaa asteittain koveneva vaatimus nollapäästöisen liikenteen osuudelle kaupunkien joukkoliikenteessä. Liikennemäärien vähentämiseksi joukkoliikenteestä sekä erilaisista yhteiskäyttö- ja liikkumispalveluista on tehtävä nykyistäkin houkuttelevampi vaihtoehto. Samoin pyöräilyn edellytyksiä pitää parantaa.

5. Toimia raskaan liikenteen ja lentoliikenteen siirtämiseksi biopolttoaineisiin. Biokaasua ja nestemäisiä biopolttoaineita ei riitä kaikkeen liikkumiseen, kun metsäluonnon monimuotoisuuden turvaamisesta ja hiilinieluista halutaan pitää kiinni. Siksi niiden käyttö kannattaa ohjata sinne, missä sähköisen liikenteen mahdollisuuksia ei ole näkyvissä: raskaaseen liikenteeseen, laivaliikenteeseen ja lentoliikenteeseen. Biokaasun osalta tämä edellyttää toimia tuotannon vauhdittamiseksi (ks. hajautetun pientuotannon vauhdittaminen), jakeluverkon parantamiseksi ja kaluston uusimiseksi. Nestemäisiä biopolttoaineita tulee lisätä sekoitusvelvoitteen kautta eli lisäämällä biopoltoaineita fossiilisten joukkoon asteittain suurenevinä pitoisuuksina. Lentoliikenteen kasvua on hillittävä ensisijaisesti päästökauppaa korjaamalla ja laajentamalla. Lentoliikenteen kasvun hillitsemiseksi on otettava käyttöön tasasuuruinen lentomaksu osaksi lippujen hintaa. Kansalliset, päästöjen mukaan porrastetut lentomaksut voivat korvata päästökaupan puutteita.

6. Askelmerkkejä energiansäästöön ja energiatehokkuuden parantamiseen. Energiansäästössä ja energiatehokkuudessa on paljon parantamisen varaa niin teollisuudessa, liikenteessä, lämmityksessä kuin kotitalouksissakin. Uusien ja korjattavien kiinteistöjen energiatehokkuutta on parannettava kunnianhimoisesti. Kiinteistöjen käyttöastetta tulee parantaa. Kodit ovat tyhjinä työpäivinä ja konttorit iltaisin. Kiinteistöjä tulee hyödyntää joustavammin eri tarpeisiin. Kaukolämmön ja kaukokylmän tuotannossa monipuolisen, hajautetun tuotannon osuutta on kasvatettava merkittäväksi. Hukkalämmön, lämpöpumppujen ja lämmön varastointiratkaisujen käyttö avoimessa kaukolämpöverkossa edesauttaa lämmöntuotannon siirtymistä hiilineutraaliksi. Ne tuottavat kaukolämpöverkkoon energiaa hiilineutraalisti. Kaukolämmön kokonaistarve vähenee paremman energiatehokkuuden ansiosta, mikä saavutetaan esimerkiksi energiatehokkaammalla uudisrakentamisella ja nykyisen rakennuskannan saneeraamisella sekä lämmöntalteenoton parantamisella poistoilmalämpöpumppujen avulla. Huippukulutuksen aikaisen varavoiman tarve vähenee älykkäiden optimointi- ja joustoratkaisujen avulla. Pienemmät lämpöpumput yleistyvät sähkö- ja öljylämmitteisissä kiinteistöissä. Myös henkilöautoliikenteen sähköistyminen sekä joukkoliikenteen, pyöräilyn ja kävelyn osuuden lisääminen pienentävät energiantarvetta.

7. Uusia välineitä kulutuspiikkien hallintaan. Sähköntuotannon mitoitukseen vaikuttaa merkittävästi se, kuinka paljon sähköä maksimissaan kulutetaan samaan aikaan (ns. huipputeho). Suomessa sähkönkulutuksen huippu saavutetaan tavallisesti kylmänä tammikuisena päivänä. Kulutuspiikkejä onkin tasattava huomattavasti nykyistä voimakkaammin myös kysyntäjoustoilla kotitalouksissa ja teollisuudessa. Kysyntäjoustojen kehittämiseen ja kaupallistamiseen tarvitaan tutkimus- ja kehitysrahoitusta sekä pilottihankkeita. Sähkölaskutuksessa on siirryttävä kysyntäjoustoa tukevaan suuntaan esimerkiksi sähkön tuntikohtaisella veloituksella. Muuttuvatuottoiset tuuli- ja aurinkosähkö asettavat uudenlaisia haasteita energijärjestelmälle, johon täytyy kehittää joustoelementtejä kuten energian varastointia esimerkiksi kaukolämpöverkkojen suuriin lämminvesivaraajiin sekä teollisuuden prosessien optimointia hyödyntämään sähkön tuotantopiikkejä. Pohjoismaisten energiamarkkinoiden tiivistäminen helpottaa myös sähkön ylikansallista myyntiä ja ostoa tarpeen mukaan.

8. Tukea uusille innovaatioille. Energiamurrosta ja uusien energialähteiden käyttöönottoa sekä energiaa säästävien innovaatioiden tukemista on vauhditettava rahoittamalla niiden tutkimusta. Tämä synnyttää innovaatioita, joiden avulla kehitämme Suomeen uutta huippuosaamista ja uusia vientituotteita. Uusiutuvien energiamuotojen yleistyessä tarve energian varastointiratkaisujen kehittämiseen kasvaa. Kehitetään varastointia kokeilujen ja pilottien avulla, jotta käyttöön saadaan tehokkaimmat ja sopivimmat ratkaisut. Poistetaan sähkövarastojen tuplaverotus. Teknisen tutkimuksen ohella tarvitaan myös ymmärrystä siitä, miten ihmiset toimivat ja millaisia ratkaisuja ihmisten on helppo ottaa käyttöön. Kokeilukulttuuri edistää uusien ratkaisujen syntymistä.

9. Näkemys EU:n päästökauppajärjestelmän korjaamiseksi. Tällä hetkellä EU:n päästökauppa ei toimi, koska hiilidioksiditonni hinta on liian halpa. Suomen on ajettava EU:ssa kunnianhimoista ilmastopolitiikkaa ja sitouduttava päästökaupan jatkamiseen ja korjaamiseen. Päästöoikeuksien hintaa tulee nostaa markkinoilla olevia päästöoikeuksia poistamalla. Tämä on kustannustehokkain ohjauskeino päästöjen vähentämiseksi. Suomen tulee tukea Ruotsin ja Ranskan aloitteita sallia jäsenmaille päästöoikeuksien poistaminen markkinoilta ilman ostovelvoitetta. Jos EU:n päästökauppajärjestelmää ei saada korjattua riittävän nopeasti, voidaan pohjoismaisella tasolla ottaa käyttöön päästöoikeuden lattiahintaa, joka on askel samaan suuntaan. Energiayhteistyön tiivistämistä Pohjoismaiden ja Baltian maiden kanssa on syytä aktiivisesti selvittää.

10. Aikataulu ja toimet kivihiilen ja turpeen käytön alasajamiseksi. Päästökaupan rinnalla otetaan käyttöön Iso-Britannian mallin mukaan asteittain tiukentuva normi, joka rajoittaa hiilidioksidipäästöjä suhteessa tuotetun energian määrään. Tämä johtaa ennen pitkää turpeen ja kivihiilen ja myöhemmin myös polttoöljyn ja fossiilisen maakaasun poistumiseen markkinoilta. Kivihiilen ja turpeen osalta normi pyritään toteuttamaan siten, ettei ominaispäästöiltään pienempi kivihiili syrjäytä turvetta polttolaitoksissa. Joka tapauksessa molemmat ovat tulleet polttoaineina tiensä päähän, mutta tätä kehitystä pitää vauhdittaa.

LIITE 1: Toimenpiteet ja ohjauskeinot (ohessa)

LIITE 2: Laskelmat (erillinen tiedosto)

LIITE 3: Laskelmien selostus (erillinen tiedosto)

Liite 1: Toimenpiteet ja ohjauskeinot

Tässä osiossa esitetään tiivistetysti joukko toimenpiteitä ja ohjauskeinoja, joilla vihreän energiavision mukaista hiilineutraalia energiajärjestelmää voidaan tavoitella 2030-luvulla. Mukana olevat lukuarvot ovat esimerkinomaisia arvioita eivätkä sellaisinaan valmiita ehdotuksia.

1. Uusi kustannustehokas järjestelmä suuren mittaluokan uusiutuvan energian vauhdittamiselle

- järjestetään uusiutuvan energian huutokauppoja/tarjouskilpailuja, jotka voivat olla teknologianeutraaleja tai kohdennettuja (esim aurinkosähkö). Tällaisessa huutokaupassa toimijat tarjoavat sähköntuotantoaan tiettyyn hintaan. Näin saadaan kustannustehokkaasti lisättyä uusiutuvan energian tuotantoa. Huutokauppaaminen voidaan toteuttaa esimerkiksi näin:
- ensimmäiset kilpailut vuonna 2017, esim 2 TWh tuotanto, minimitarjous esim 0,1 TWh
- voidaan järjestää kiinteähintaisena ($X \text{ €/MWh}$) ja/tai pörssihintaan suhteutettuna (Nord Pool –hintaa + $X \text{ €/MWh}$)
- huutokauppoja/tarjouskilpailuja järjestetään vuosittain niin, että tavoiteltu energiantuotannon taso saavutetaan

2. Konkreettisia toimia uusiutuvan energian pientuotannon vauhdittamiseksi kodeissa ja maataloilla

- annetaan 15% investointituki asunto-osakeyhtiöiden aurinkovoimalahankintoihin (15 miljoonaa/vuosi)
- mahdollistetaan virtuaalimittarointi eli taloyhtiön omistaman aurinkovoimalan tuotannon jakaminen laskennallisesti eri kotitalouksien hyväksi ilman fyysisiä mittarimuutoksia
 - myönnetään korkotukea taloyhtiöiden uusiutuvan sähköntuotannon ja energiatehokkuuden investointien leasing- ja ESCO-rahoitukseen
- myönnetään investointitukea maataloille/kyläkoon biokaasureaktoriin rakentamiseen (25 miljoonaa/vuosi). Maatalouden investointituen ehdoista poistetaan se, ettei energiaa saa myydä tilan ulkopuolelle
 - uudistetaan sähköverotuksen ja siirtohinnoittelun käytäntöjä tukemaan useamman kiinteistön yhteisiä uusiutuvan sähköntuotannon investointeja ja ulotetaan TEM:n energiatuki myös kuluttajien tekemiin uusiutuvan energian ja energiatehokkuusinvestointeihin.

3. Suunnitelma ilmastolle haitallisten tukien lakkauttamisesta vuoteen 2025 mennessä

- dieselin ja työkoneissa käytettävän kevyen polttoöljyn verotukien vaiheittainen poisto
- polttoturpeen verotuen asteittainen poisto
- työmatkavähennyksen muuttaminen kulkutavasta riippumattomaksi
- kilometrikorvausten ylikompensoivan osuuden poisto
- energiaintensiivisen teollisuuden energiaveronpalautuksen poisto
- osa säästyneistä rahoista ohjataan energiamurroksen tukemiseen

4. Vauhtia henkilöauto- ja joukkoliikenteen sähköistämiseen

- tuetaan määräaikaisin verohelpotuksin vähäpäästöisten autojen (sähkö- ja biokaasuautot) hankintaa
- otetaan lisäksi käyttöön romutuspalkkio, jonka saa kun vaihtaa vähäpäästöiseen uuteen autoon
- tavoitteena 150 000 sähköauton kanta vuoteen 2025 mennessä ja sähköautojen 90 % osuus henkilöautokannasta 2030-luvulla
- kehitetään voimakkaasti sähköautojen latausverkkoa esimerkiksi huoltamoilla sekä lisäämällä rakennusmääräyksiin velvoite sähköautojen latauspisteisiin varautumisesta uudisrakennuksissa ja saneerauskohteisissa
- asetetaan kaupunkijoukkoliikenteen kilpailutuksissa asteittain nouseva velvoite vähäpäästöisten bussien käyttämiseen
- tuetaan kaupunkialueiden joukkoliikenteen käyttöä ruuhkamaksuilla
 - velvoitetaan julkisen liikenteen palveluntarjoajat mahdollistamaan uusien liikkumispalvelujen kehittäminen avaamalla maksurajapinnat.

5. Toimia raskaan tavaraliikenteen ja lentoliikenteen siirtymiseksi biopolttoaineisiin

- ohjataan nestemäisiä biopolttoaineita (mukaan lukien nesteytetty biokaasu) ensi sijassa raskaan liikenteen käyttöön
- nostetaan asteittain biopolttoaineen sekoitusvelvoitetta
- tuetaan kyläkoon biokaasuhankkeita, joiden yhteyteen voidaan rakentaa tankkausasema
- asetetaan lentomatoille tasasuuruinen lentomaksu
- kohennetaan raideliikenteen kilpailukykyä sekä henkilö- että tavaraliikenteessä

6. Askelmerkkejä energiansäästöön ja energiatehokkuuden parantamiseen

- kannustetaan siirtymään öljy- ja sähkölämmitteisissä pientaloissa maa- ja ilma/vesilämpöpumppuihin ja aurinkolämmön hyödyntämiseen
- korvataan turve-, öljy- ja kivihilikäyttöisiä kaukolämpölaitoksia suuren kokoluokan lämpöpumpuilla
- toteutetaan kampanja, jolla öljylämmitteiset julkiset rakennuksen siirretään maalämmölle - julkinen sektori voi olla tiennäyttävä
- tehostetaan rakennusten lämmityksen säätöä älykkäällä automatiikalla
- siirrytään matalan energiankulutuksen rakentamiseen ja painotetaan korjausrakentamisessa energiansäästöä
- velvoitetaan valtion lisäksi myös kunnat huomioimaan energiatehokkuus julkisissa hankinnoissa
- lisätään julkisten organisaatioiden kuten esimerkiksi koulujen intoa säästää energiaa palauttamalla energiansäästöllä säästetty rahasumma niiden käyttöön
- käytetään energiansäästoinvestoinneissa ns: ESCO-rahoitusta, jossa rahoittaja saa pääomansa takaisin säästyneiden energiakulujen kautta

7. Uusia ehdotuksia kulutuspiikkien hallintaan

- edistetään tuntipohjaista sähkölaskutusta
- vauhditetaan kysyntäjoustoja pilotein, joissa sähkökäyttäjillä on selkeät kannusteet alentaa kulutustaan silloin kun sähkön kysyntä on suurta

8. Tukea uusille innovaatioille

- lisätään rahoitusta uudenlaisen energiajärjestelmän, -tuotannon ja -käytön tutkimukseen
- perustetaan vähähiilisen teknologian innovaatioita tukeva rahasto. Varat rahastoon otettaisiin päästöhuutokaupasta saatavista tuloista. Rahasto tukisi hankkeita, jotka edistävät Suomen asemaa kansainvälisenä ilmastoystävällisen teknologian edelläkävijänä.
 - tuetaan energian varastoinnin pilotteja kuten esimerkiksi vetyteknologian, synteettisen metaanin, akkutekniikan ja suurimittaisten lämmivesivarastojen testaamiseksi
 - poistetaan sähkönvarastoinnin tuplaverotus

9. EU:n päästökauppajärjestelmän korjaaminen

- päästöoikeuksien hintaa on nostettava vetämällä päästöoikeuksia pois markkinoilta
- nopeana ensitoimena on asetettava päästöoikeuksille lattiahintaa, tarvittaessa Pohjoismaiden tasolla
 - Suomessa luovutaan päästökauppakompensaatioista

10. Kivihiilen ja polttoturpeen käytön alasajaminen

- otetaan käyttöön asteittain tiukentuva normi, jolla rajoitetaan ominaispäästöjä eli hiilidioksidipäästöjen suhdetta tuotettuun energiamäärään
- tähtäimessä on, että kivihiilen ja polttoturpeen käyttö loppuisi viimeistään 2020-luvun puolivälissä ja maakaasun 2030-luvulla